

Societatea de Geografie din România

NR 14/22.01.2016

Comitetul Național de Geografie

Nr. 606 / 22.01.2016

Domnului

Prof. univ. dr. ADRIAN CURAJ

Ministrul Educației Naționale și Cercetării Științifice

DOMNULE MINISTRU,

Vă aducem la cunoștință, pe această cale, **PUNCTUL DE VEDERE AL GEOGRAFILOR PRIVIND PROIECTUL DE PLAN-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL**, rod al dezbaterii cu geografii din învățământul preuniversitar și universitar precum și cu structurile de conducere ale Societății de Geografie din România și ale Comitetului Național de Geografie.

Geografia este, alături de Istorie, Limba și literatura română, una dintre disciplinele de bază în formarea culturii generale și asigurarea bagajului de cunoștințe necesar pentru ciclul liceal. Geografia are ca obiect de studiu interacțiunea dintre natură și societate și, în acest context, este disciplina principală care se ocupă de presiunea crescândă a omului asupra mediului și de impactul schimbărilor climatice asupra societății.

Ca urmare, apreciem că Geografia trebuie să-și găsească un loc consolidat în planul-cadru, grație a rolului acestei discipline în formarea de competențe generale și specifice cu aplicabilitate interdisciplinară și transdisciplinară. Din păcate, în structura sistemică actuală a științelor și a disciplinelor educaționale, geografia este percepută fie în mod predominant o știință a naturii, fie predominant o știință socială, *dar foarte rar ca o știință integrată, atât a naturii, cât și a societății*, de unde decurg unele consecințe negative.

De-a lungul timpului Geografia a fost privită în ansamblul curriculumului ca o disciplină a enciclopedismului și descriptivismului, ceea ce nu corespunde realității actuale, ea devenind unul dintre domeniile științifice cele mai dinamice, cu mare adaptabilitate la schimbările tot mai accentuate ce caracterizează lumea contemporană.

Ca membri ai Uniunii Europene recunoaștem și respectăm un principiu fundamental al acestei construcții geopolitice: coeziunea tuturor cetățenilor săi este generată și de relațiile de respect și acceptare reciprocă. Din această perspectivă expresia "unitate în diversitate" este doar o lozincă dacă nu recunoaștem și explicăm diversitatea și formele ei de manifestare. Cetățenii europeni pe care îi formează școala românească vor putea astfel respecta aceste valori și specificul fiecărei țări, comunități sau etnii. Elevii vor putea înțelege conceptul de multiculturalitate, dacă în școală le va fi dezvoltată gândirea proiectivă prin relevarea rolului important al Geografiei în această direcție.

Competențele cheie ale Uniunii Europene, precum și cele din Carta Internațională a Educației prin Geografie sugerează patru niveluri de abordare scolară în studiul acestei științe: orizontul local, țara, continentul și lumea (orizontul global).

Prin prisma celor menționate mai sus apreciem că numărul minim săptămânal de ore de Geografie trebuie să fie: 2 ore la clasa a V-a, câte o 1 oră la clasele a VI-a și a VII-a și 2 ore la clasa a VIII-a, număr de ore care este cel mai apropiat de necesitățile firești ale disciplinei și care este prevăzut în VARIANTA A TREIA DE PLAN-CADRU propus spre dezbatere publică.

În susținerea acestui demers aducem următoarele argumente:

▪ Obiectul Geografiei implică o abordare sistemică și transdisciplinară a mediului și a societății.

▪ Cu ajutorul Geografiei elevii reușesc să cunoască și să înțeleagă orizontul apropiat, (localitatea natală - țara natală) de la locuri la oameni și fapte. Astfel, geografia sădește în inima și cugetul copilului (viitorul adult) sentimente precum: respectul, atașamentul, iubirea, mândria, admirația, recunoștința. Este nevoie de acestea, deoarece educația formează nu numai aptitudini, ci și atitudini și valori umane.

▪ Schimbarea în lume este omniprezentă (clima, mediul înconjurător, ierarhia marilor puteri economice, relațiile dintre state, granițele, sistemele de valori) și are, tot mai adesea, cauze locale cu efecte globale. Geografia are meritul de a face tânărul să înțeleagă cauzele acestor schimbări, să conștientizeze amploarea efectelor și, totodată, să dezvolte mecanisme pentru a face față schimbărilor, prin cunoaștere, mobilizare și participare.

▪ Geografia îi ajută pe elevi să își dezvolte gândirea critică, să înțeleagă cauzele și efectele fenomenelor naturale și socio-economice; să își dezvolte imaginația, creativitatea, dorința de cunoaștere; să înțeleagă diversitatea lumii. Geografia răspunde foarte bine noilor preocupări educaționale care vizează activități de protecția mediului, dezvoltare durabilă, schimbări climatice etc. De asemenea, aceasta contribuie la cunoașterea de către elevi a modului de viață, a obiceiurilor și a tradițiilor altor țări și popoare.

▪ Caracterul aplicativ al acestei discipline oferă posibilitatea desfășurării unor activități sub formă de studii de caz, analize detaliate ale elementelor fizico-geografice și de observație directă în mediul înconjurător.

▪ Analizând profilul de formare al absolventului de clasa a VIII-a, geografia contribuie la formarea **celor opt competențe cheie** într-o măsură foarte mare: de exemplu - *Identificarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații-concrete (A) - Manifestarea interesului pentru o viață sănătoasă și pentru păstrarea unui mediu curat (B) - Aplicarea unor reguli simple de menținere a unei vieți sănătoase și a unui mediu curat (B)* din cadrul Competențelor matematice (A) și competențelor de bază în științe și tehnologii (B).

▪ Geografia pentru clasa a V-a, în varianta alocării a două ore, în forma **Variantei III**, își asumă integrarea într-o formă corespunzătoare a unor elemente care există la disciplina *Științe ale naturii* la clasele III-IV, și care, prin absența acestei discipline la clasa a V-a, ar putea fi abordate într-un sens constructiv în cadrul Geografiei. Disciplina de clasa a V-a va cuprinde elemente semnificative din cele trei mari secvențe ale Științelor din învățământul primar: Științele vieții (aproximativ 10%, referitoare la aspectele spațiale ale biosferei), Științele fizicii (aproximativ 10% prin explicarea unor fenomene, procese și mecanisme presupuse de această secvență) și, în mod integral, elementele de la Științele Pământului.

▪ Sintetizând, se poate spune că Geografia este disciplina care:

• prin caracterul de sinteză, oferă și promovează cel mai bine abordări de tip multi-, pluri-, inter- și transdisciplinar;

• asigură un echilibru atât între ariile curriculare, cât și la nivelul acestora, între disciplinele de studiu, prin numărul de ore alocate, fapt ce poate contribui la formarea solidă a elevilor;

• permite, astfel, dezvoltarea tuturor competențelor-cheie pentru elevi, care trebuie să dețină abilități de comunicare și de relaționare foarte bune în limba română și în limbile străine pe care le studiază, necesare dezvoltării competențelor sociale și civice, matematice, de bază în științe și tehnologii, digitale;

• reprezintă un suport teoretic și aplicativ care să-i ajute în dezvoltarea personală pentru carieră și în viață, prin promovarea autonomiei, inițiativei personale, a discernământului în aprecierea propriilor fapte și a celor din lumea înconjurătoare;

• contribuie la realizarea unor modele și soluții de organizare și utilizare a spațiului, din perspectiva dezvoltării durabile, participă la formarea competențelor de sensibilizare și exprimare culturală, la formarea competențelor digitale, întrucât tehnologia informației și comunicării (T.I.C.) permite accesarea

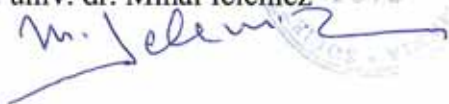
și utilizarea de către elevi și profesori a conținuturilor cu caracter geografic (dar nu numai atât). Tendința la nivel mondial este de introducere a Sistemului de Informații Geografice (GIS) în curriculum-ul școlar.

- Geografia contribuie și la **formarea competențelor transversale** prin:
  - ✓ **dimensiunea culturală** la care se pot raporta elemente particulare ale disciplinelor școlare (inclusiv ale geografiei); acest lucru îmbogățește atât abordarea culturală a diferitelor teme, cât și încadrarea elementelor disciplinare într-un context supraordonat;
  - ✓ **dimensiunea prospectivă** care se traduce prin ofertarea de către geografie a unor scenarii prospective de evoluție a principalelor fenomene studiate (hazarde, încălzire globală, mondializare, metropolizare etc.);
  - ✓ raportarea la un sistem de **atitudini și valori**, din perspectiva elementelor educației moderne și a stării actuale a lumii contemporane. Multe dintre fenomenele actuale negative (poluare, încălzire globală, epuizarea resurselor, degradarea terenurilor etc.) își au originea în momente ale evoluției societății considerate până în prezent benefice (revoluția industrială, revoluția agrară, mondializarea tehnologiilor, extinderea spațiului locuit);
  - ✓ **formarea și atingerea unor competențe interdisciplinare și transdisciplinare** asumate prin Curriculum-ul Național în ansamblul său.

Sesizăm, totodată, faptul că reducerea numărului de ore de Geografie ar putea compromite, prin efectul restrângerii bagajului de cunoștințe, excelența poziție a României la Olimpiadele Internaționale în domeniu. Menționăm că România a obținut primul loc pe națiuni la Olimpiadele Internaționale, de la prima ediție și până în prezent.

Președintele Societății de
Geografie din România

Prof. univ. dr. Mihai Ielenicz

Președintele Comitetului
Național de Geografie

Acad. Dan Bălțeanu

